

VALİLİK GENEL EMRİ

(2020/01)

Dayanak :

- 4342 sayılı Mera Kanunu,
- 31.07.1998 Tarihli Resmi Gazete’de Yayımlanan Mera Yönetmeliği,
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu,
- 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu,
- 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu,
- 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun,
- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu,
- İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 06.04.2001 tarih ve 2142 Sayılı Genelgesi,
- İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 15.01.2010 tarih ve B.05.0.İLİ.0.01.01.00.161.01.552/294 sayılı yazısı (2010/5 Sayılı Genelge),
- 442 sayılı Köy Kanunu,
- 29.11.2013 tarih ve 28836 sayılı Tarım ve Orman Bakanlığının Mera Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Yazısı;
- 2014/1 Nolu Mera, Yaylak ve Kışlakların Kiralanması ile İlgili Teknik Talimat,
- İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 02.02.2018 tarih ve E.839 Sayılı Genelgesi,

Geçimlerini hayvancılıkla temin eden vatandaşlarımızın milli ekonomiye katkılarını sağlamak; Çayır, Mera, Yaylak, Kışlak ve Otlak yerlerinin ıslahı ve en verimli şekilde kullanılması ile salgın hayvan hastalıklarının önlenmesi, İlimiz yerli hayvan yetiştiricileri ile İlimize diğer illerden gelen göçer, göçer ailesi ve göçer hayvanlarının İlimiz içinde hareketlerini kontrol altında tutmak, düzenlemek, değerlendirmek ve hayvanların besin ihtiyaçlarını karşılamak için İlimiz genelindeki çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlakların kiralama işlemlerinin 4342 sayılı Mera Kanunu çerçevesinde yapılması için 2020 yılına münhasır olmak üzere; 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/c Maddesi uyarınca aşağıda belirtilen düzenlemelerin yapılması uygun görülmüştür.

4342 sayılı Mera Kanunu ve 31.07.1998 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Mera Yönetmeliği hükümleri uyarınca İl Otlatma Planı ile ihtiyaç fazlası çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlakların her türlü kiralama işlemleri İl Mera Komisyonumuzca yürütülmektedir. Kiralama talep edilmesi halinde İl Mera Komisyonumuzca, ihtiyaç fazlası olarak tespit edilen, yasaklı olmayan ve kiralama yapılması uygun görülen, İlimizdeki çayır, mera, yaylak, kışlak ve otlakları öncelikle İl içinde ihtiyacı bulunan sürü sahiplerine, bilahare İl dışından gelen göçer ve sürü sahiplerine kiralama işlemleri Mera Kanunu 'nun 12. ve 22. Maddeleri ile Mera Yönetmeliğinin 7. ve 13. Maddeleri hükümleri ve 2014/1 sayılı Mera Yaylak ve Kışlakların Kiralanması Teknik Talimatına göre yapılacaktır.

İhtiyaç fazlası Çayır, Mera, Yaylak, Otlak ve Kışlakların aşağıdaki esaslar çerçevesinde 2020 yılı otlatma mevsiminde Mera Kanunu ve Yönetmeliği hükümlerine göre İlimiz yerli hayvan yetiştiricileri ile İlimiz dışından gelen göçer ve hayvan sahiplerinin istifadelerine sunulacaktır. İlimiz Çayır, Mera, Yaylak, Otlak ve Kışlakların kullanılmasıyla ilgili esaslar ile yerli ve gezginci arıcıların uyması gereken kurallar aşağıda belirtilmiştir.

GÜVENLİK NEDENİYLE İLİMİZ GENELİNDE YASAKLI YAYLALAR

Muş İl Jandarma Komutanlığının güvenlik nedeniyle sorumluluk bölgelerinde yasaklanması teklif edilen yaylak ve meralara ilişkin 01.04.2020 ve 31274721-270.03.99_E.1819867/Asyş.Ş.Asyş.Suç Ks. Sayılı yazıları ile yasaklanması uygun görülen;

İlimiz Korkut İlçesine bağlı; Acısu Yaylası, Beyazsu Yaylası, Mollababa Yaylası, Celal Yaylası, Küremilik Yaylası, Dereiçi Yaylası, Sarmaşık Yaylası, Balkır Yaylası, Tanköy Yaylası, Kolongo Yaylası, Hırbe Yaylası, Miran Yaylası, Demirci Köyü Yaylası ve Sudöndü Yaylası;

Varto İlçesine bağlı; Yedikavak Yaylası, Ağaçaltı Yaylası, Omcalı Yaylası, Yeşildal Yaylası, Köprücük Yaylası, Göztepe(Golibaba) Dağı ve Teknedüzü Yaylasının meydana gelen terör olayları nedeniyle kamu düzeni, kamu esenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, emniyet ve asayiş yönünden daha etkin bir şekilde denetimin sağlanması amacıyla otlatma sezonu boyunca büyükbaş ve küçükbaş hayvanların otlatılmasının yasaklanmasına ve yukarıda belirtilen yayla ve mezarların dışında kalan mera, yayla ve otlaklıkların hayvanların istifadesine sunulmasına;

İL OTLATMA PLANI:

Ülkemizin genelinde olduğu gibi İlimizde de mera ve yaylalarımız erken, ağır ve aşırı şekilde otlatılmaktadır. Mera amenajman ilkelerine uyulmaması ve iklim faktörlerinin de etkisiyle yıllar içerisinde mera ve yaylalarımızın bitki örtüsü oldukça zayıflamış ve tür sayısı da iyice azalmıştır. Kaliteli yem bitkisi türlerinden boşalan alanlarda istilacı türler yerleşmiştir. Mera ve yaylaların üzerindeki bu ağır ve yoğun otlatma baskısı kalkmadan mera ve yaylalardaki kaliteli yem bitkisi türlerinin çoğalması ve verimlerinin yükselmesi mümkün olmayacağı gibi daha da zayıflaması ve vasıflarını yitirmeleri sonucunu doğuracaktır. Bu durum meraların erozyona maruz kalmasına da sebep olmaktadır.

Bu durumun değişmesi aynı zamanda hayvanların kışlık kaba yem ihtiyacının karşılanması ile de bağlantılıdır. İhtiyacın karşılanması oranında meralara çıkış ta gecikecek, bu da meraların toparlanmasına, vasıflarının iyileşmesine ve verimlerinin artmasına neden olacaktır. İlimizde yıllar itibari ile silajlık mısır tarımı ve yem bitkileri yetiştiriciliği artmaktadır. Bu durum kışlık kaba yem ihtiyacının karşılanmasını her geçen yıl artırmaktadır. Her yıl vejetasyondaki gelişme ve iyileşme dikkate alınarak gerektiğinde otlatma tarihleri yeniden değerlendirilecektir. İlimiz mera otlatma planı aşağıya çıkarılmıştır.

İLÇELER	OTLATMA BAŞLANGICI	OTLATMA SONU
Merkez	01 Mayıs	10 Ekim
Hasköy	01 Mayıs	10 Ekim
Korkut	01 Mayıs	10 Ekim
Bulanık	01 Mayıs	10 Ekim
Malazgirt	01 Mayıs	10 Ekim
Varto	01 Mayıs	10 Ekim

İlimizde 2020 yılı içerisinde uygulanacak olan il otlatma planı, İlimizin topoğrafik yapısı, iklim özellikleri, doğal çayır, mera, yayla, otlak ve kışlak vejetasyonunun mevcut durumu, İlimizin hayvancılık potansiyeli dikkate alınarak ve konuyla ilgili akademik kuruluşlarla da istişare edilerek hazırlanmıştır.

Hayvan Yetiştiricilerinin, Göçer ve Hayvan Sahiplerinin Uyması Gereken Esaslar Şunlardır:

1-Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklara çıkış tarihi 01.05.2020 olup meralarda otlatma periyodu 10.10.2020 tarihini geçmemek kaydıyla en fazla 160 gündür.

2-Otlatmaya başlangıç ve bitiş tarihleri, yıl içerisindeki mevsim koşullarına göre 1 ayı geçmemek şartı ile ileri veya geriye almak Mera Komisyonu'nun alacağı yeni bir karar ile belirlenebilecektir.

3-İl Mera Komisyonunca kiralanabileceği belirlenen çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlakların kiralanmasında tahmini bedelin hesaplanmasında **80,00 TL/BBHB** (seksenlira / 1 Büyük Baş Hayvan Birimi) (Örnek: 1 BBHB; 2 yerli ineğe veya 10 koyuna veya 12 keçiye denk gelmektedir) kullanılacaktır.

4-Kiralamalar 4342 sayılı Mera Kanunu ve Mera Yönetmeliği ile bu kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak yayımlanan genelge, tebliğ ve uygulama talimatları doğrultusunda yapılacaktır. Kiralamalar için 03.04.2012 tarihli ve 28253 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mera Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 13. Maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi gereği otlatma mevsiminin başlamasından iki ay (60 gün) önce; otlatacakları hayvan sayısı, hayvan cinsi, otlatmak için kiralamak istedikleri çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlağı belirten bilgi, belgeler, TC kimlik numarası, yazılı beyanı ile birlikte, kiralamak istedikleri yerin Valiliğine (İl Mera Komisyonuna) aşağıdaki belgelerle birlikte başvurmaları gerekmektedir.

- Adli sicil kaydı
- Daimi tebligat adreslerini gösteren belge
- Kendisi, aile bireyleri ve çobanlarının kimlik fotokopileri
- Kendisinin iki adet, aile bireyleri ve çobanlarının ise birer adet vesikalık fotoğrafları,
- Yurtiçi veteriner sağlık raporu
- Hayvanlara ait küpe numaralarını gösterir liste
- İşletme tescil belgesi

İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 02.02.2018 tarihli ve E.839 sayılı yazısında; *"Valiliklerimizce söz konusu mevzuatta belirtilen esaslar dahilinde hareket edilerek güvenlik zaafiyetine yol açmayacak tedbirler alınarak yayla ve meraların vatandaşlarımızın kullanımına açılması, teröre müzahir olabilecek kişilerin durumlarının ise ayrıca değerlendirilmesi hususunda gerekli tedbirlerin alınması"* hükmü yer almaktadır. Bu hüküm kapsamında İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığına bilgi verilecektir.

Kiralama işlemleri öncesinde kiralamak istenilen çayır, mera, otlak, kışlak ve yaylanın ihtiyaç fazlası olup olmadığının tespiti, kiralanmak istenilen alanın otlatma kapasitesinin tespiti, tahmini bedel hesaplaması vb işler ile ihale onayının alınması ve ihale sonucu yapılacak sözleşmeye müteakip olarak kiralama işleminin gerçekleştirilmesi söz konusu olduğundan müracaatların, otlatma süresinin başlamasından 60 gün önce yapılması gerekmektedir. Bu nedenle süresi içinde yapılmayan müracaatlar bu maddeye istinaden değerlendirilmeyecektir. Kiralama ihalesine katılacak yerli yetiştiriciler ve göçerlere ait hayvanların, ihale tarihi itibarıyla en az 3 ay öncesinden işletmede kayıtlı olması gerekmektedir.

5-Kiralama talep edilen yerlerin, İl Mera Komisyonuna bağlı olarak çalışan Mera Teknik Ekibince yapılan çalışmalar sonucunda ilgili meraların bitki örtüsü, bitki gelişim durumu, vejetasyon durumu, aşırı otlatma sonucu mera bitkilerinde oluşan seyrekleşme, mera bitkilerinin ıslahı, bulaşıcı hayvan hastalıklarıyla mücadele, kiralanmak istenilen mera ve yaylağın ihtiyaç fazlası olup olmadığının tespiti, kiralanmak istenilen alanın otlatma kapasitesinin tespiti, tahmini bedel hesaplanması vb işler ile kiralama ihale onayının alınmasından sonra İl Mera Komisyonunca gerekli değerlendirmeler yapılarak; kiralanmak istenen mera arazisinin kiralamaya uygunluğunun tespiti halinde "kira sözleşmesi" yapılacaktır.

İl Mera Teknik Ekibi tarafından yapılacak incelemeler neticesinde İl Mera Komisyonunca uygun bulunmayan çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlak alanlarında kiralama yapılmayacaktır. İl Mera Komisyonu haricinde yapılan kiralama işlemleri yasal ve geçerli değildir.

Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklar hiçbir şekilde köy muhtarları, belediye başkanları ve diğer şahıslar tarafından kiraya verilmeyecektir. Böyle tutum ve davranışlarda bulunanlar hakkında yasal işlem yapılarak, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. Maddesi kapsamında "Emre aykırı davranıştan" dolayı idari para cezası kesilecektir. Ayrıca bu konuda görevini ihmal eden ve kötüye kullanan muhtarlar ile diğer kamu görevlileri hakkında tutanak tutularak 4483 sayılı Kanuna göre Valilik ve Kaymakamlıklarca gerekli yasal işlemler yapılacaktır.

6-Kiralamalar 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51. Maddesinin (g) bendine göre yapılacaktır.

7-Çevre sınır illerdeki göçerlerin İlimiz sınırından izinsiz geçerek İl sınırları içerisinde izinsiz hayvanlarını otlatılabileceği göz önünde bulundurularak kolluk kuvvetlerince İl sınırları kontrol altında tutulacak ve bu tür izinsiz geçişlere kesinlikle müsaade edilmeyecektir. Yol kontrol noktalarında mutlaka hayvan sevkiyatı yapan kişiden kimlik belgesi, yurtiçi veteriner sağlık raporu (hayvan sevk belgesi) istenecektir. Sağlık raporuna kulak küpe numaraları işlenmeyen hayvanların İlimize girişlerine müsaade edilmeyecektir. Göçer hayvanları İlimizdeki mera ve yaylalarda konaklayacak ise mera-yayla kiralama belgesi ve gideceği merayı kiraladığına dair sözleşme istenecektir.

8-Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklarda hayvan bulunduran şahısların, göçerlerin ve çobanların Merkez İl ve İlçe Jandarma Komutanlıklarından "Yaylacı Tanıtım Kartı" almaları zorunludur. Bu kartlar (boyuna asılarak kullanılacak); ilgili Jandarma Komutanlığınca tanzim edilecektir.

Merkezde İl Mera Komisyon Başkanı Vali Yardımcısı, İlçelerde ise Kaymakam tarafından imzalanacaktır. Ayrıca izin verilen göçer ve çobanların Yaylacı Tanıtım Kartları ile ilgili bilgi ve kayıtları sürekli tutulacaktır (kadınlar ve 10 yaşından büyükler dahil). Sürü sahiplerine, çobanlara ve şoförlere "Yaylacı Tanıtım Kartı" verilecektir. Komisyon tarafından yapılan ihaleye girmiş ve ihale almış olsa dahi ihale sonrası işlemler tamamlanmadan ve Yaylacı Tanıtım Kartı alınmadan hiçbir gerekçe ile çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlıklara çıkılmasına izin verilmeyecektir.

9-Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklarda hayvan bulunduran şahıslar hakkında "1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununa" göre yapılacak bildirimlerden İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 06.04.2001 tarihli ve 2142 sayılı genelgesine istinaden hakkında işlem yapılan şahıslar çoban olarak tutulamayacaktır. Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklarda bulunanların bildirilmemesinden, merayı/yaylayı kiralayan sürü sahibi sorumlu tutulacaktır. Komisyona ismi bildirilmiş olan şahıslara verilen Yaylacı Tanıtım Kartının ilgilinin üzerinde bulundurulmasından merayı/yaylayı kiralayan sürü sahibi sorumludur. Kiralama izin belgesi ve hayvan sevklerine mahsus yurtiçi veteriner sağlık raporu mutlak surette sürü sahibinin ve çobanın yanında bulundurulacaktır. Kiralama izin belgesinin, veteriner sağlık raporunun ve Yaylacı Tanıtım Kartının yapılan kontrollerde gösterilmesi mecburidir. İlgili belgeleri göstermeyenler hakkında yasal mevzuat çerçevesinde gerekli cezai işlemler uygulanacaktır.

10-Kiralanan çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlakların sınırlarının dışına kesinlikle hayvanlar çıkarılmayacaktır.

11-Hayvan sahipleri ve göçerler önceden bildirdikleri çobanlar ve diğer kişiler dışında başka kişi bulundurmamak istedikleri takdirde Güvenlik Kuvvetleri ve bunu müteakiben İl Mera Komisyonuna hemen haber vereceklerdir. Ayrıca 442 sayılı Köy Kanunu gereğince köy muhtarı da Güvenlik Kuvvetleri ve bunu müteakiben İl Mera Komisyonuna bu kişiler hakkında haber vereceklerdir.

12-Göçer ve hayvan sahipleri kiraladıkları çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklara İl Mera Komisyonundan alınan kiralama belgesinde yazılan cins ve miktardan farklı nitelik ve sayıda hayvan getirmeyecekler, kiraladıkları yeri ücret karşılığında başkalarına kiraya veremeyeceklerdir.

Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklarda İl Mera Komisyonundan kiralama işlemi yapmadan izinsiz hayvan otlatan ve 2020 yılında çeşitli sebeplerle kiralamaya kapalı olan yerlerde otlatma yaptıkları tespit edilen sürü sahipleri ile kiraladıkları yeri ücret karşılığında başkalarına kiraya verdikleri tespit edilen göçer ve sürü sahiplerine **her hayvan için otlatma bedelinin 3 katı** idari para cezası (3 X 80,00 TL/BBHB X Hayvan Sayısı) kesilecektir.

İl Mera Komisyonunca kiralanan çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklara, otlatma kapasitesinden fazla sayıda hayvan getirenler hakkında 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19. 26. ve 27. Maddeleri ile 5996 sayılı Kanunun 36. Maddesinin ilgili fıkraları gereğince işlem yapılacak ve günlük 80,00 TL/BBHB para cezası kesilerek, ihale miktarından fazla olan hayvanlar için otlatma kapasitesi yeterliyse ceza kesildikten sonra fazla hayvanlar için tekrar bir ihale yapılacak, yeterli değil ise otlatma kapasitesini aşan hayvanlar tahliye edilerek meralardan indirilecektir. Devamı veya tekrarı halinde aynı ceza tekrar uygulandıktan sonra, izin belgeleri ve sözleşmeleri iptal edilecektir.

13-Özel mülkiyete tabi taşınmazların kiraya verilmeden önce sahipleri İl Mera Komisyonuna başvuruda bulunup İl Mera Teknik Ekibince yapılacak kapasite tespiti çalışmaları sonucunda İl Mera Komisyonundan “Kapasite Raporu” alınacak ve yukarıda sıralanan hükümlere uyacaklardır. Özel Mülkiyete tabi taşınmazların sahibinden; Taşınmazın tapu senedi fotokopisi ile siciline uygunluğunu gösterir Tapu Müdürlüğü yazısı, hisseli taşınmazlarda ise hissedarlardan en az % 51 hisseye sahip olanlar (Toplamda % 51 hisseyi oluşturanlar da olur) tarafından imzalanmış ve noter veya ilgili köy muhtarı tarafından tasdik edilmiş muvafakatname belgesi ve taahhütname istenecektir. Kiralama işlemlerinde ve kapasite hesaplamalarında tapu kayıtları esas alınacaktır.

Kiralanacak arazinin en az **1000 da** yüzölçüme sahip olması, bütünlük arz etmesi ve tapudaki vasfının çayır, mera, otlak, kışlak ve yaylak olması şartı aranacak, tapudaki vasfı tarla olan yerler için kesinlikle otlatma kapasitesi raporu verilmeyecektir. Kiralama yapan göçer ve hayvan sahipleri bilgilerini içeren belgelerini gereği ve bilgi için Kolluk Kuvvetlerine vereceklerdir.

Özel Mülkiyete tabi taşınmazları kiralayan göçer ve sürü sahipleri kiraladıkları çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklara İl Mera Komisyonunun kapasite raporunda belirtilen cins ve miktardan farklı nitelik ve sayıda hayvan getirmeyeceklerdir.

İl Mera Komisyonunca belirlenen otlatma kapasitesinden fazla sayıda hayvan getirdiği tespit edilenler hakkında ilgili yerin mülki amirince işlem yapılır ve kolluk kuvvetleri marifetiyle tamamı için tahliye işlemi gerçekleştirilerek 12. Maddede belirtilen parasal işlemler uygulanacaktır.

Karşılıklı olarak kiralama işlemlerini yapan mülkiyet sahibi ve kiracıdan taşınmaza komşu meraların tecavüzünün ve haksız otlatmanın önlenmesi amacıyla 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 19. 26. ve 27. Maddeleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75. Maddesi ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun ile 4081 sayılı Çiftçi Mallarını Koruma Kanunu'nun ilgili maddelerine uymayı peşinen kabul ettiğine dair taahhütname veya noter tasdikli taahhütname istenebilecektir.

14-Özel mülkiyete konu olan taşınmazların kiraya verilmesi durumunda; kiraya verilen özel mülkiyete tabi araziye sınır olan devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlak alanları ve kiraya verilmeyen diğer özel mülkiyet alanlarının korunmasına azami özen gösterilecektir. Aksi halde 12. Maddedeki parasal hükümler uygulanacaktır.

15-İlimize gelen göçer ve hayvan sürüleri ile başka illere transit geçiş yaparak gitmek isteyen göçer ve hayvan sürülerine İlimiz sınırları içerisinde yaya olarak hareket etme izni verilmeyecektir. Bu Valilik Genel Emri ile İlimiz sınırları içerisinde ve karayollarında yaya hayvan sevki yasaklanmıştır. İntikaller sadece karayolu ve demiryolu kullanılarak araçlarla, veteriner sağlık raporu ile yapılacaktır. Sürülerin araçtan indirildikten sonra çayır, mera, yaylak, kışlak ve otlaklarına çıkışları köy muhtarı tarafından köy halkına duyurularak ekili arazilere zarar verilmeden yaptırılacaktır. Aksi takdirde ekili araziye verilen zarar, zarar veren şahıs tarafından karşılanacaktır.

İlimiz hayvan yetiştiricileri İliden İlçeye veya İlçeden İlçeye hayvan nakillerinde hayvan nakil aracı kullanacaktır. Ancak köyden mera veya yaylaya çıkışlarda yaya olarak hayvanlarını götürebileceklerdir.

Göçer ve hayvan sahipleri tarafından yapılan hayvan nakilleri sırasında ekili-dikili araziler, ağaçlar, ağaçlıklar, ziraatta kullanılan alanlar, su arkları, set ve bentler, hendek, duvar, çitler, tarla, bahçe, çayır yolları ile tarımsal amaçla kullanılan alanlar vb. yerlere zarar verilmeyecektir.

Çiftçi mallarına yapacakları tecavüz ve verecekleri zararlar 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun uyarınca koruma ücret tarifelerine göre kendilerinden tahsil edilecektir.

16- Hayvan sürülerinin İlimizden geri dönüşlerindeki intikallerinde yaya sevkine izin verilmiştir. Yaya sevki, gündüz vakti ve İl Hayvan Sağlığı Zabıtası Komisyonun 27.02.2020 tarih ve 2020/1 nolu kararında belirtilen güzergâhlar üzerinden yapılacak ve güzergâh dışına çıkılmayacaktır. Gelişlerinde olduğu gibi kiralanan çayır, mera, yaylak, otlak, kışlağa ve tarım arazilerine zarar verilmeden güzergâh yolu izlenerek yaya olarak hareket edilebilecektir.

İlimiz hayvan yetiştiricileri ile İlimiz dışından gelen göçerler, hayvan sahipleri ve tüm vatandaşlarımız çayır, mera, otlak ve yaylalardan dönüşlerinde artan yaşam malzemelerini hiç bir şekilde çayır, mera, otlak ve yaylalarda bırakmayacak, yanlarında geri getireceklerdir.

Göçer Hayvanları İçin Sevk Geçiş Güzergâhları;

Muş İli Hayvan Sağlığı Zabıtası Komisyonunun 27.02.2020 tarih ve 2020/1 nolu kararı; Kamuya ait mera ve yaylalardan faydalananak olan yetiştiricilerimiz hayvanlarını kiraladıkları ve gidecekleri mera veya yaylaya nakletmeleri esnasında ekili alanlar, ağaçlar, su arkları, setler ve bentler, duvar ve çitler, tarla, bahçe, çayır ve tarımsal amaçla kullanılan tüm alanlara verecekleri zararlar 4081 sayılı Çiftçi Mallarını Koruma Kanunu'na göre zarar verenlerden koruma ücret tarifelerine göre tahsil edilecektir. Hayvan sahipleri hayvanlarını, kiraladıkları mera, yaylak, kışlak ve otlaklara nakilleri sırasında İl/İlçe merkezlerinden geçişler motorlu araçlarla ve gündüz saatlerinde olmak üzere;

Muş İl Jandarma Komutanlığı sorumluluk bölgesinde, Muş-Bingöl il sınırı için Bingöl-Muş, Muş-Bitlis il sınırı için Bitlis-Muş, Muş-Diyarbakır il sınırı için Muş-Diyarbakır-Kulp, Varto-Bingöl-Karlıova il sınırı için Varto-Karlıova, Varto-Erzurum-Hınıs il sınırı için Varto-Hınıs, Malazgirt-Ağrı il sınırı için Malazgirt-Ağrı karayolları Muş il sınırına giriş güzergâhı olarak tespit edilmiş olup;

(a) Merkez-Yaygın J.Krk.K.lığınca, Bingöl-Muş karayolu üzerinde karakol önünde,

(b) Merkez-Kızılağaç J.Krk.K.lığınca, Muş-Kulp karayolu üzerinde karakol önünde,

(c) Merkez-Gökyazı J.Krk.K.lğınca, Bitlis-Muş karayolu üzerinde karakol önünde,
(d)Malazgirt-Merkez J.Krk.K.lğınca, Malazgirt-Ağrı karayolu üzerinde Gülkoru beldesi yol ayırımında,

(e)Varto-Çaylar J.Krk.K.lğınca, Karlıova-Varto karayolu üzerinde Çaylar köyü yol ayırımında,

(f) Varto-Merkez J.Krk.K.lğınca, Hınıs-Varto karayolu üzerinde Seferek geçidi mevkiinde,

(g)Varto-Merkez J.Krk.K.lğınca, Muş-Varto karayolu üzerinde, Abdurrahmanpaşa-Omcalı yol ayırımında,

Göçerlerin Muş iline giriş yaptıkları yollarda emniyet tedbirleri de dikkate alınarak; tespit edilen toplam (7) noktada ‘‘Göçer Kontrol Noktaları’’ tesis edilerek, yol kontrol ve araması icra edilecektir. Dönüşlerde de aynı kural geçerli olacaktır. Bu kurala uymayanlar hakkında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Merkez İlçe ve İlçeye bağlı köylerin İzlemesi gereken yol güzergâhı:

1. Merkez-İlca-İnardı-Zoveser Dağları yol güzergâhı,
2. Kızılağaç-Kayalısu ve Kulp Deresi yol güzergâhı,

Varto İlçesi ve İlçeye bağlı köylerin İzlemesi gereken yol güzergâhı:

1. Çaylar-Çaycı-Dallıöz-Karameşe-Hacıbey-Tepeköy-Akpınar-Dilimli-Yüce-tepe-Yağcılar-Kıyık-Arpayazı-Güdümlü-Kayalısu Köyü ve Kulp Deresi yol güzergâhı,
2. Omcalı-Kayalıdere,-Tepeköy-Akpınar-Dilimli-Yüce-tepe-Yağcılar-Kıyık-Arpayazı-Güdümlü-Kayalısu Köyü ve Kulp Deresi yol güzergâhı,

Korkut İlçesi ve İlçeye bağlı köylerin İzlemesi gereken yol güzergâhı:

1. Karakale-Korkut Merkez-Düzkışla-Hasköy Merkez-Yarkaya-İlca-İnardı ve Zoveser Dağları yol güzergâhı,

Hasköy İlçesi ve İlçeye bağlı köylerin İzlemesi gereken yol güzergâhı:

1. Büvetli-Karakütük-Hasköy-Yarkaya-İlca-İnardı ve Zoveser Dağları yol güzergâhı

Bulanık İlçesi ve İlçeye bağlı köylerin İzlemesi gereken yol güzergâhı:

1. Yazbaşı-Sarıpanar-Karaağıl-Bostancılar-Kumlukıyı-Tepeköy-Akpınar-Dilimli-Yüce-tepe-Yağcılar-Kıyık-Arpayazı-Güdümlü-Kayalısu Köyü ve Kulp Deresi yol güzergâhı,
2. Elmakaya-Kırgöze-Söğütlü-Göz-tepe-Karaburun-Günyurdu-Uzgörür-Yokuşbaşı-Karakale-Korkut Merkez-Düzkışla-Hasköy Merkez-Yarkaya-İlca-İnardı ve Zoveser Dağları yol güzergâhı
- 3.

Malazgirt İlçesi ve İlçeye bağlı köylerin İzlemesi gereken yol güzergâhı:

1. Konakkuran-Aktuzla-Yazbaşı-Sarıpanar-Karaağıl-Bostancılar-Kumlukıyı-Tepeköy-Akpınar-Dilimli-Yüce-tepe-Yağcılar-Kıyık-Arpayazı-Güdümlü-Kayalısu Köyü ve Kulp Deresi yol güzergâhı,
2. Adaksu-Yaramış-Odaköy-Elmakaya-Kırgöze-Söğütlü-Göz-tepe-Karaburun-Günyurdu-Uzgörü-Yokuşbaşı-Karakale-Korkut Merkez-Düzkışla-Hasköy Merkez-Yarkaya-İlca-İnardı ve Zoveser Dağları yol güzergâhlarını kullanarak Batman, Diyarbakır ve diğer güney illerine geçmesi gerekmektedir.

17-Meraların ıslahı ve salgın hastalıkların önlenmesi için 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 2019/01 nolu Hayvan Hastalıkları ile

Mücadele ve Hayvan Kontrolü Genelgesi kapsamında Hayvan Sağlığı Zabıtası Komisyonunca alınan kararlara kesinlikle uyulacaktır. Uyulmadığı takdirde bu mevzuatlar çerçevesinde İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü hayvan sağlığı personeline gerekli cezai işlemler uygulanacaktır.

18-Hayvan sahipleri çayır, mera, yaylak ve kışlağın bulunduğu yerleşim yerinde ikamet etseler dahi hayvanlar şahsın kendisine ait değilse dışarıdan getirilen hayvanlar, göçer hayvancılığı kapsamında değerlendirilecektir. Bu nedenle hayvanların ihale tarihi itibarıyla en az 3 ay öncesinden işletmede kayıtlı olması gerekmektedir. Aksi takdirde kiralama işlemi yapılmayacak ya da göçer hayvancılığı statüsünde işlem yapılacaktır.

İlimiz sınırları içerisinde ikamet eden hayvan sahipleri çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlağın bulunduğu yerleşim yerine 2020 yılı içerisinde alım satım işlemi sonucu hayvan getirirse;

- Gerçek mal alım satım işlemine dayanıp dayanmadığı,
- Borçlar Kanunu ile diğer Genel ve Özel Hukuk kapsamında gerçeğe aykırı hayvan alım satım işlemi yapıp yapılmadığı,
- Maddi açıdan hayvanları alabilecek ekonomik imkâna sahip olup olmadığı,
- İlgili Kanunlar, Yönetmelikler, Genelgeler ve Valilik Genel Emirlerine aykırı hileli satış işlemi yapıp yapılmadığı konuları Jandarma ve Emniyet birimleri tarafından araştırılacaktır.

Gerçeğe aykırı hileli alım satım işlemleri yapıldığı tespit edilirse hayvanlar göçer hayvan statüsünde değerlendirilecektir. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığından bu konuda uygundur görüşü almadan herhangi bir işlem yapılmayacaktır. Kiralama izni verilmeyenler İlimiz meralarına bırakılmayacaktır. Söz konusu şahısların kiralama izni almaları için İl Mera Komisyonu Başkanlığına başvuru yapmaları sağlanacaktır.

Hayvan sahipleri gerçek hayvan alım satım işlemi gerçekleştirdiklerini noter onaylı satış sözleşmesi, muhtar onaylı satış sözleşmesi veya banka makbuzu ile belgelendirmek zorundadır.

İlimiz sınırları içerisinde ikamet eden hayvan sahipleri çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlağın bulunduğu yerleşim yerine, 2020 yılı içerisinde gerçekleştirdiği hayvan alım satım işlemi sonucu hayvan getirirse, hayvanların getirildiği bölgenin özel güvenlik bölgesi olması veya söz konusu bölgeye gelen hayvan sahipleri ve hayvan sürüleri ile beraberinde gelen çoban ve ailelerinin can ile mal güvenliğinin sağlanması adına İl Jandarma Komutanlığına bilgi verilecektir.

4342 sayılı Mera Kanunu'nun 22. Maddesi gereği *“Çiftçi ailelerinin bir mera, yaylak ve kışlaktan yararlanabilmeleri için, bu yerin bulunduğu köy veya belediye sınırları içerisinde 6 aydan beri ikamet ediyor olmaları gerekir.”* hükmüne istinaden çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlağın bulunduğu yerleşim yerinde sürekli ikamet etmeyen veya ikamet etse dahi hayvanların kendisine ait olduğunu ispat edemeyen çiftçi ailesi bu haktan yararlanamayacaktır. Hayvan sahipliği (mülkiyet) tespiti 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanununa göre aşı ve serumlama makbuzu ile hayvan bilgi sisteminden (Türkvet) alınan işletmede bulunan sığır, koyun ve keçi türü hayvan raporuyla mümkün olacaktır.

19-5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu gereği aşı ve serumlama makbuzu olmayan, Tarım ve Orman İl/İlçe Müdürlüklerinden hayvan sevklerine mahsus yurtiçi veteriner sağlık raporu almayan, bu raporu yanlarında bulundurmayan göçerler ile kesinlikle mera kiralama sözleşmesi yapılmayacaktır. Sevk (Sağlık) raporunu düzenleyen İl/İller kiralanan mera ile ilgili yeni tarihli kiralama izin belgesini görmeden kesinlikle sevk raporu düzenlemeyecektir. Sevk (Sağlık) raporu olmayanlar hakkında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu gereği yasal işlem yapılacaktır.

20-Otlatma bedellerinin % 25'i köy sandığına gelir olarak kayıt edilir; kalan kısmı otlatma izninin verildiği sözleşmenin yapılması sırasında peşin olarak ilgili “Mera Gelirleri

Hesabına” yatırılır. Otlatma bedelinden köy sandığına gelir olarak kaydedilen kısmı mera ıslah ve geliştirme işleri haricinde kullanılamaz.

21-2020 yılı mera kiralama sözleşmesine aykırı herhangi bir durum tespitinde, kiralama sözleşmesi İl Mera Komisyonu tarafından tek taraflı olarak feshedilebilecek, kiralanan alanlara zarar verilmiş ise bu zarar kiralayandan tahsil edilecek ve kati teminatlar “Mera Gelirleri Hesabına” aktarılacaktır. Ayrıca Komisyonun talebi üzerine kiralanan taşınmaz mal, bulunduğu yerin Mülki İdare Amirince en geç 15 gün içerisinde tahliye ettirilecektir.

22-İlimize izinsiz göçer ve hayvan sürüsü giriş çıkışı yasaktır. Kiralama işlemi yapılmadan izin alınmadan girilen, kullanılan çayır, mera, yaylak ve kışlakların hepsi yasaklanmış yerlerdir. Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklar gibi yerlere kiralama işlemi yapmadan izinsiz girenlere, izinsiz hayvan otlattıkları tespit edilenlere, otlatmaya kapalı yerlerde ve otlatma haklarından fazla hayvan otlattıkları tespit edilen şahıslara 4342 sayılı Mera Kanunu’nun ilgili hükümleri uygulanacak; otlatılan alanlara zarar verilmiş ise bu zarar sürü sahiplerinden otlatma ücretinin 3 katı şeklinde peşin olarak tahsil edilecek ve Köy sandığında açılan mera hesabına gelir olarak kayıt edilecektir. Ayrıca gerekli durumlarda 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yasal işlem yapılacaktır. Ayrıca İzinsiz olarak İlimiz sınırlarına gelen göçer ve hayvan sürülerinin konakladıkları veya geçtikleri yerler mera değil ise Hayvan Sağlığı Zabıta Komisyonunun almış olduğu kararlar doğrultusunda 5996 sayılı Kanun ve diğer ilgili mevzuatlar çerçevesinde değerlendirilip cezai işlemler uygulanacaktır.

23-Meraların kullanımı için belirlenen sayıdan fazla yabancı çoban (Muş haricinde il nüfusuna kayıtlı) getirilmeyecektir. Yabancı çobanlar yanlarında kesinlikle hayvan getirmeyeceklerdir. Belirtilen sayıdan fazla yabancı çoban getiren köylerin yabancı çoban izinleri iptal edilecek yanlarında getirdikleri her hayvan için 80,00 TL/BBHB idari para cezası kesilerek (en az 7 gün), kiralama izni için gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.(hayvan sayısı X 7 gün X 80,00 TL/BBHB).

24- İlimize gelecek yabancı çobanlar İl merkezinde İl Jandarma Komutanlığı, İlçelerde ise İlçe Jandarma Komutanlığından “yabancı çoban izin belgesi” alacaklardır. **Çoban sayısı çok dağlık-ormanlık köylerde 40 BBHB (400 koyun) için bir, diğer köylerde (engebenin az olduğu-orman alanının az olduğu köyler) ise 50 BBHB (500 koyun) için bir çoban olarak belirlenmiştir.** Yabancı çoban izni verilen köyler ve çoban sayısı, İl/İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından kaydı tutulacak ve İl Mera Komisyonuna bilgi verilecektir.

25-Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklardan faydalananacak şahıslar kiraladıkları çayır, yaylak, otlak, kışlak ve meraları sürmek, inşaat yapmak vb. yollarla tahrip etmeyeceklerdir. Tahrip edenler hakkında 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 4. Maddesi (*Mera, Yaylak ve Kışlaklar özel mülkiyete geçirilemez, amaç dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, sınırları daraltılamaz. Amaç dışı kullanılmak suretiyle vasıfları bozulan mera, yaylak ve kışlakları tekrar eski konumuna getirmek amacı ile yapılan masraflar sebebiyet verenlerden tahsil edilir.*) ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yasal işlem yapılacaktır.

26-Belediye Başkanları ve Muhtarlar mera ve yaylakların ve sınır işaretlerinin korunmasından ve tahsis amacına göre en iyi şekilde kullanılmasının sağlanmasından sorumludur. Belediye Başkanları ve Muhtarlar mera ve yaylaklara tecavüz olduğu takdirde ve Komisyon dışında yapılan kiralama işlemleri olması durumunu öğrendikleri anda derhal Bakanlık İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü de Valilik veya Kaymakamlığa bildirmekle yükümlüdür. Bu makamlarca 3091 sayılı Taşınmaz Mal

Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75. Maddesi hükümlerine göre gerekli yasal işlemler yapılacaktır. Ayrıca Belediye Başkanları ve Muhtarlar ıslah ve geliştirme projelerinde öngörülen hususların yerine getirilmesinde kamu görevlilerine yardımcı olmakla görevli ve sorumludurlar.

27-Çayır, mera, yaylak, otlak ve kışlaklarda sağlığa uygun tedbirler alınmadan süt ürünleri üretimine ve imalat yeri gösterilmeyen peynirlerin kullanımı ve piyasaya arzına müsaade edilmeyecektir. 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa göre süt ve süt ürünlerinin asgari hijyen ve teknik şartları yerine getirerek İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve ilgili güvenlik güçleri katılımıyla çalışmalar yapılması suretiyle;

a-Yaylaların merkezi yerlerinde peynir imalathaneleri kurulması,
b-Seyyar imalathaneler yapılması,
c-Süt toplama ağı kurulması,
d-Soğutucu istasyonlarının oluşturulması gibi tedbirlerden uygun olanların alınması sağlanacaktır.

28-Valilik Genel Emri, İl ve İlçe Merkezlerinde Emniyet Birimlerince belediye hudutları dışında ise Kaymakamlıklar tarafından köy/mahalle muhtarlıklarına tebliğ edilerek, muhtarlıklarca da köy/mahalle halkına duyurulacak ayrıca belediye hoparlöründen ilan edilecektir.

29-Otlatma mevsimi boyunca sorumluluk bölgesine göre Jandarma Komutanlığı ve Emniyet Müdürlüğü tarafından çeşitli devriyeler görevlendirilerek vatandaşların can ve mal güvenliği sağlanacak, ayrıca izinsiz olarak meraya sürü getiren göçerlerin ve hayvan sürülerinin meradan çıkartılması, tahliye edilmesi Jandarma Komutanlığı ve Emniyet Müdürlükleri tarafından yapılacaktır.

30- İl Mera Komisyonu tarafından kiraya verilmeyen mera alanlarında mera alanının bulunduğu köyde ikamet etmeyen(otlatma hakkı olmayan) başka İl, Belde ve Köyden sürü getirerek söz konusu mera alanlarında otlatıldığı tespit edilen kişi veya sürü sahiplerine İl Mera Komisyonunun hayvan başına belirlemiş olduğu otlatma bedelinin(80,00 TL/BBHB) 3 katından az olmamak üzere otlatılan gün sayısı ve hayvan sayısı dikkate alınarak hesaplanan otlatma bedeli 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 26. Maddesi hükümlerine göre tahsil edilecektir.

31-Bu Valilik Genel Emri 'nde belirtilmeyen hususlarla ilgili bir durum ile karşılaşılması halinde kiralama esas ve usulleri için veya cezai işlemler için özel bir kanun hükmü yoksa (kapasite üstü otlatma, kira sonrası ilgili alanı terk etmeme vb.) 4342 sayılı Mera Kanunu ve bu kanuna bağlı olarak çıkarılan Mera Yönetmeliği, Mera, Yaylak ve Kışlaklarda Otlatma Yönetimi Uygulama Esasları Genelgesinin (cezai hükümler başlıklı 11. Maddesi) ve/veya 2014/1 Sayılı Mera Yaylak ve Kışlakların Kiralanması Teknik Talimatının (28. Maddesi) ilgili hükümleri uygulanacaktır.

32- İl / İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Belediyeler, Jandarma ve Emniyet birimleri bu Valilik Genel Emri çerçevesinde ceza kesmeye yetkili ve sorumludur. Tüm yapılacak cezai ve yasal işlemler ilgili tüm kurumlarla birlikte koordineli bir şekilde yapılacaktır. Ancak güvenlik sorunu olan yerlerde veya zaman kaybı yaşanmaması adına veya herhangi bir ekstrem durumda tüm birimler (İl / İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Belediyeler, Jandarma ve Emniyet birimleri) bulundukları ilçelerde, arazilerde, mera ve yaylalarda, tarlalarda, köylerde, şehir merkezlerinde ve yollarda vb. alanlarda yakalanan kaçak ve izinsiz gelen göçerler ile hayvan sürülerine ve bu "Valilik Genel Emri" hükümlerine uymayanlara ayrı ayrı olarak da

gerekli yasal ve cezai işlemleri uygulayabilecektir. İlgili kurumlar kendi aralarında koordinasyonu sağlamak için iletişim bilgilerini paylaşacak ve iletişimi sağlayacaklardır. Bu çerçevede farklı kurum personelleri memur ahlakına ve devlet ciddiyetine yakışır bir tavır ve davranış içerisinde olacak sorumlulukları paylaşarak özverili olacaklardır.

33-Bu Valilik Genel Emri çerçevesinde göçer (çadır ve içindeki tüm eşyalar dahil) ve göçer sürülerine yönelik olarak yapılacak olan tüm tahliyeler kolluk kuvvetlerince (Jandarma ve Emniyet Birimlerine) yapılacaktır. Bu Valilik Genel Emri ile tüm Jandarma ve Emniyet Birimleri bu durumları gerçekleştirmeye ve ceza kesme işlemlerini yapmaya yetkilendirilmiştir.

34-Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilen ve güvenlik nedeniyle otlatmaya kapalı yerlerdeki meralarda kiralama işlemi yapılmayacaktır.

35-Mera, yaylak ve kışlaklarda bulunan hayvan sahipleri ile çobanları veya yanlarında bulunan kişilerin herhangi bir şekilde terör örgütü üyelerine veya suç işleyenlere yardım ettikleri, böyle şahısları gördükleri halde bildirmediklerinin güvenlik kuvvetlerince tespit edilmesi halinde veya kuvvetli şüphe bulunması durumunda, kiralamaları tek taraflı olarak feshedilir, kira bedelleri irat kaydedilir ve bulundukları yerlerden tahliye edilirler.

36-Kamu görevlilerinin ve güvenlik kuvvetlerinin hayvanlar ve hayvan sahipleri ve yanlarında bulunan kişiler ile ilgili yapacakları iş ve işlemlerde, talep halinde diğer kamu kurumları ve yerel yönetimler gerekli araç-gereç ve insan gücü desteğini vermek zorundadırlar.

GEZGİNCİ ARICILIK FAALİYETLERİ

Tarım ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 11.6.2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa göre 30.11.2011 tarih ve 28128 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Arıcılık Yönetmeliği” gereğince İlimizde 2020 yılında İlimiz arıcıları ile İl dışından gelen gezginci arıcıların uyacakları kurallar aşağıda belirtilmiştir:

Not: Bu yazıda geçen kısaltmalar ve tanımlar 30.11.2011 tarih ve 28128 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Arıcılık Yönetmeliğindeki tanımlarda geçen kısaltma ve tanımlardır.

1-Gezginci arıcıların yerleştirilmelerinde, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri yetkilidir.

2-İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri gezginci arıcıların konaklayacakları yerleri ve kapasiteleri; İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görevli arıcılık konusunda deneyimli iki teknik personel ve birlik/birliklerin temsilcilerinden oluşan en az üç kişilik bir komisyonla, bitki florası, topografik ve ekolojik yapısı, yerleşim birimleri varsa sabit arıcılara ait koloni varlığını da dikkate alarak belirler ve bunlar harita üzerinde işaretlenir. Orman bölgelerinin kapasiteleri belirlenirken Orman Genel Müdürlüğünün temsilcisi de komisyonda yer alır. Bölge koloni kapasitesi, flora varlığında kayda değer değişiklik olması (iklimsel veya yeni yerlerin açılması) durumunda güncellenir.

3-Bölgeler için koloni kapasitesi belirlenirken nektar ve polen veren tüm bitki varlığı göz önünde bulundurulur.

4-Arılıklar, arı kışlatma bölgelerinde flora kapasitesine bakılmadan en az 150 metre aralıkla yerleştirilir. Araziye özel durumlarda uzaklığı belirlemeye İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri yetkilidir.

5-Belirlenmiş bölgede konaklayacak gezginci arıcı, konaklayacağı yer gerçek kişiye ait ise şahısla, kamu orta malı arazi ise İl Mera Komisyonu ile, diğer tüzel kişiliklere ait arazi ise yetkililerle, Devlet ormanlarında konaklayacak arıcılar da Orman Genel Müdürlüğünün ilgili birimleri ile anlaşma yapar.

6-Arı sevklerinde veteriner sağlık raporu düzenlenirken aktif arılı kovanların ve arıcıların Arıcılık Kayıt Sistemine(AKS) kayıtlı olması koşulu aranacaktır. Arı yetiştiricileri birlik üyesi olmasalar dahi kovanlara Arı Yetiştiricileri Birliğinden temin edilen plakalar uygulanarak AKS'ye kayıt edilmesi sağlanacaktır.

7-Konaklayacağı yeri anlaşılarak belirleyen arıcı, çıkış yapacağı ilin İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne gideceği adresi sözlü ya da yazılı beyan ederek, Hayvan Sevklerine Mahsus Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporu alır ve arılarını sevk eder. Rapordaki sevk adresi ile konaklayacağı adres aynı olmalıdır. Beş gün içerisinde konakladığı ilin İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne, veteriner sağlık raporu ile başvurarak Arıcılık Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik ekindeki EK-1 'de yer alan Arı Konaklama Belgesini (AKB) alır. AKB'si olmayan arıcının veteriner sağlık raporu vize edilmez. Gezginci arıcılık yapan, kayıtlı olduğu adrese ve/veya kendi arazisine dönen arıcının da arı hareketlerinin kontrolü ve takibi için AKB alması gerekir.

8-Alınacak Hayvan Sevklerine Mahsus Yurtiçi Veteriner Sağlık Raporunda belirtilen adresten farklı bir adreste usule aykırı yerleşen arıcının arıları, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün talebi ile mülki amirlikçe güvenlik güçleri marifetiyle bulunduğu yerden kaldırılır. İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, işgal edenler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 154'üncü Maddesine göre işlem yapılmak üzere, Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur. Kaldırma sürecinde meydana gelen zarardan arıcı sorumludur. Nakliye ve işçilik ücreti arıcıdan alınır. Mücbir sebepten dolayı arısını izin aldığı adres dışına götürmek zorunda kalan arıcıya İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünce mazeretinin uygun görülmesi durumunda cezai işlem uygulanmaz, arıcı beş gün içerisinde izin aldığı adrese sevk edilir ve 5996 sayılı Kanun'un 36. Maddesinin ilgili fıkraları uygulanır.

9-AKB işlemlerini arıcı adına üçüncü şahıslar takip edebilir.

10-Arazi sahipleri dışında herhangi bir muhtarlık ile kamu kurum ve kuruluşunca, arıcıdan konaklama ücreti dâhil hiç bir ad altında ücret alınmaz.

11-Konaklanan bölge için belirlenmiş koloni kapasitesi üzerindeki yerleşim taleplerine İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerince izin verilmez. Ancak konaklama planlamasında İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri sadece en son gelen arıcıyı mağdur etmeyecek şekilde bölge koloni kapasitesi üzerinde konaklama müsaadesi verir.

12-Gezginci arıcılık yapan üreticiler, konaklama yapılan yerlerde arıların çevreye zarar vermemesi için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Arı konaklatılan alanlarda otlayan hayvanların arıdan zarar görmemesi için tedbirleri almak hayvan sahiplerinin sorumluluğundadır.

13-Arı gen kaynaklarının tespiti ve yerinde korunması amacıyla izole bölgeleri, bilimsel çalışmalar sonucunda oluşturulacak komisyon kararı doğrultusunda Bakanlık belirler.

Komisyon, Hayvancılık Genel Müdürlüğünce; üniversite, birlik ve ilgili kurum ve kuruluşlardan temsilcilerin katılımıyla oluşturulur. İzole bölgelere dışarıdan arı girişleri yasaktır. İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, ilan edilen izole bölgeye yasa dışı girenler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 154'üncü Maddesine göre işlem yapılmak üzere Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunur.

14-Arılıklar, trafiğin yoğun olduğu bölgelerde yoldan en az 200 metre, stabilize ara yollarda ise en az 30 metre uzaklığa yerleştirilir.

15-Gezginci arıcılık yapan arıcılar, arılarını çevreye rahatsızlık vermeyecek şekilde meskûn mahal dışında bir yere yerleştirir. Sabit arıcılar ise kolonilerini köy ve beldelerde çevreye rahatsızlık vermeyecek şekilde ve insanların toplu olarak hizmet aldıkları cami, okul, sağlık ocağı, karakol vb gibi alanlardan en az 200 metre uzağa yerleştirir. Yerleşimin dağınık olduğu bölgelerde ise bu mesafe en yakın eve en az 50 metre uzaklıkta olmalıdır.

16-Meskûn mahal ve mücavir alan sınırları içinde arı konaklatılmasında ortaya çıkan ihtilafların giderilmesinde İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü yetkilidir.

17-Arılığın yerleşim yerinin komisyon tarafından onaylanması durumlarında, yaşanacak herhangi bir olumsuzluk arıcının sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

18-Devlet ormanlarında konaklayacak arıcıların, izin ile ilgili usul ve esasları ile arı konaklama yer tanzimi, arılık içme suyu ve ulaşım yolları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce sağlanır.

19-4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca ilan edilen Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Sahalarındaki arıcılık faaliyetleri, ilgili mevzuat çerçevesinde hazırlanan Yönetim ve Gelişme Plan Kararları çerçevesinde yapılır.

20-Bölgenin bitki florası, topografik ve ekolojik yapısına arının floradan etkin yararlanma uçuş mesafesine bağlı olarak İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü arılıklar arası mesafeyi bölgesel olarak belirler.

21-Mevcut imkânlar ölçüsünde arılıkların ilaçlama yapılan alanlardan uzak yerlerde bulunmasına özen gösterilir. Zirai mücadele yapılacak yerlerdeki ve çevresindeki arıcılara, mücadele yapacak kuruluş ve şahıslar tarafından (7) yedi gün önceden, ilaçlama programına alınan bölgenin genişliği, kullanılacak ilacın cinsi, atılma zamanı, etki süresi ile bal arılarına olan etkisi duyurulur. Arıcılar İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden, bulundukları yöredeki mücadele programları hakkında bilgi alır. Bitki koruma ürünleri, kullanıma arz edilen hâliyle ve etiketinde belirtilen tavsiyelere göre uygulanır. Buna aykırı uygulamalarda sorumluluk uygulayana ve uygulanmasına izin verene aittir. Kullanılan bitki koruma ürünlerinin artık ve ambalajları kullanıcıları tarafından uygun şekilde imha edilmek zorundadır. Zirai mücadelede bal arılarını korumak için öncelikle sıvı ilaç kullanılır. İlaçlamalar sırasında arıların su içtiği kaynaklara ilaç bulaştırılmaz. İlaçlamalar akşam üzeri veya sabah erken saatlerde, arıların uçuş yapmadıkları zamanlarda uygulanır. Bitki koruma ürünlerini etiket bilgilerine uygun şekilde kullanmayanlar ve bitki koruma ürünlerinin artık ve ambalajlarını Bakanlıkça belirlenen esaslara göre imha etmeyenler hakkında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 39'uncu Maddesine göre işlem yapılır.

22-İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, arıcıların ilgili mevzuata uygun olarak bal üretimi yapmaları için gerekli tedbirleri alır, denetimleri yapar. Ayrıca diğer arı ürünlerinin yurt

içi denetim ve kontrollerini 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu çerçevesinde yürütür.

23-Arıcılar, veteriner tıbbi ürünlerinin kullanımında ilgili mevzuata riayet etmek, kullandıkları veteriner tıbbi ürünleri kayıt altına almak, reçeteleri muhafaza etmek ve denetimlerde Bakanlığa sunmak zorundadır.

24-İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü; üretilen arı, arı ürünleri ve arıcılıkla ilgili her türlü alet, makine, petek, kovan ve arıcılık malzemesini, arıcılık konusunda yetişmiş personel aracılığıyla kontrol ettirmeye ve rapor tanzimine yetkilidir.

25-Birincil arı ürünlerinin nakli “Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik” gereği aşağıdaki şekilde yapılır:

a)Birincil arı ürünlerinin üretici dışındaki gerçek veya tüzel kişiler tarafından il içi nakillerinde müstahsil makbuzu, fatura, irsaliye veya irsaliyeli fatura bulundurulması zorunludur. Bu belgeler iller arası sevklerde veteriner sağlık raporuna çevrilir.

b)Üreticinin kendisine ait olan birincil arı ürünlerinin il içi nakillerinde nakil beyannamesi bulundurulması zorunludur. Nakil beyannamesi iller arası sevklerde veteriner sağlık raporuna çevrilir.

c)Birincil arı ürünlerinin 5996 sayılı Kanun kapsamında kayıt veya onayı yapılmış işletmelerde paketlenip etiketlenmesi durumunda veteriner sağlık raporu aranmaz.

d)Zati ihtiyaç (Ticarete konu olmamak kaydı ile balda 30 kg) kabul edilen hayvansal ürünler için veteriner sağlık raporu aranmaz. Hastalık sebebi ile hayvan sağlık zabıtası komisyonlarınca alınan kararlar dışında, köylerden pazarlara getirilen bal için herhangi bir belge aranmaz, bu madde için veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

e)Asayişe yönelik olaylarda İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile Köy Muhtarlıkları gerektiğinde mahalli güvenlik birimlerini haberdar edeceklerdir.

Yukarıda açıklanan kurallara uymayanlar hakkında; fiilleri ile ilgili olarak kanunlarda başka özel bir hüküm bulunmadığı takdirde 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11/A, 11/C ve 66. Maddeleri ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 32. Maddesi kapsamında “*Emre aykırı davranış*”, 40. Maddesi kapsamında “*Kimliği Bildirmeme*”, 41. Maddesi kapsamında “*Çevreyi kirletme*”, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 265. Maddesi kapsamında “*Görevi yaptırmamak için direnme*” suçundan, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikleri gereğince “**Çevreye Verilen Zararın Konusu**” doğrultusunda kanuni işlem yapılacak ve idari yaptırım uygulanacaktır. Ayrıca 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında kanun hükümleri ile görevini ihmal eden ve kötüye kullanan muhtarlar ile diğer kamu görevlileri hakkında da 4483 sayılı Kanuna göre Valilik ve Kaymakamlıklarca gerekli yasal işlemler yapılacaktır.

Bu “Valilik Genel Emri” ; görev ve sorumluluk alanları itibariyle Kaymakamlıklar, Belediyeler, Köy ve Mahalle Muhtarlıkları, Jandarma Komutanlıkları, Emniyet Müdürlükleri, Orman İşletme Müdürlükleri ile Orman İşletme Şeflikleri ve ilgili diğer resmi kurumlar tarafından mahallen ilan ettirilerek vatandaşlarımıza duyurulması sağlanıp, uygulanmasının temin ve takibi sağlanacaktır.